ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛЮ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога реда из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., на четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.

У СРБ. КНЕЖЕВИНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, у кући г. Т. Димитриевића Пазувчанина, у I. кату.

БРОЈ 58. У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЛЮ 17. ЮЛИЯ 1866. ГОДИНА XIX.

Ако и ние іош формално примирие заключено, опет е наданѣ, да ће се и то постигнути и да се неће рат наново починяти, но да ће се конгрес европски искупити, да угађа мир. Што е тек само почиванѣ оружя продужено на дальих пет дана, а ние примирие начинѣно, дае заключивати на тегобе при определяваню условля за погађанѣ, али уедно и на готовост обе стране на миренѣ.

Као прелиминарие (предходне услове) за мир, кое е Пруска предложила, а Француска одобрила, являю из Лондона ово:

Аустрия да припозна разрешенѣ старога немачкога бунда и устроенѣ новога савеза немачкога без Аустрие. Северна Немачка да образуе нов савез под войничком и дипломатском управом пруском; южна Немачка може начинити савез међународан, независан; међу оба ова немачка савеза да буде народна свеза. Пруска да добие Шлезвик и Холштин, осим данскога дела шлезвичкога. Аустрия да плати еден део ратна трошка; осим Млетачке, да целокупност аустриске монархие остане неповређена. Осим свега тога иште Пруска іош за се, да се она умножи земляма са три милиона становника.

Аустрия е већ пристала на свое иступанѣ из немачкога бунда и на припознаванѣ новога савеза.

Париска „Преса“ наводи иста условля за мир, само мало определѣние. Како она каже, Пруска би увела Шлезвиг и Холштин, южни део Хановерске и Курхеску, како би на тай начин добила лаку и широку свеву међу своим земляма. Немачке државе северно од Майне да образую посебни савез, у коме би Пруска имала стално председништво, кога би Пруска спрам других држава представляла и чия би войска на пруску била устроена, а стояла под пруском командом. Южне немачке државе имаю право начинити међу собом посебни савез, у кои би могле Аустрию пустити са нѣним немачким земляма. Ако би ова оба савеза хтела у каквом збору удешавати заедничка међусобна одношеня, онда у том збору да има председништво Пруска. Гласови би се тако поделили, да на север долази 6 гласова, а толико на южни савез. Аустрия да задржи све свое землѣ, осим Млетачке, кою би имала Италия добити. Аустрия да плати 200 милиона, али та сума да се компендуе са талом аустриског државног дуга, кога би Италия са Млетачком имала примити.

Вредно е овде приметити, да се говори, да е Пруска послала у Петроград нарочита посланика, кои би имао за тим радити, да Русия пристане на то, да се Краков са области своіом одузме од Аустрие и као република устрои. Пруской би то зато било користно, што би нѣна трговина тиме много добила. Ово би особито трговци у пруской Слеской желили.

Међу условльима, са коима Аустрия уступа Млетачку, и то е, да се Аустрии изда савколики ратни материял, кои е у градовима Пескиери, Верони и Мантови.

Француска яко навалюе на Аустрию, да прими поднесена іой условля. У том смислу пишу и париски официовни листови.

Тегоба нема малих при данашнѣм погађаню око мира, а међу тима ние мала та, што Пруси држе баш найбогатие аустриске землѣ, те ће и државна благайница аустриска яко осетити, што год буде та окупация дуже траяла.

Ние мала брига у Бечу ни та, какво ће будуће одношенѣ Аустрие бити спрам немачкога бунда, или евентуелно немачких бундова. Найвише сада имаю на уму образованѣ савеза међу земляма южне Немачке. Пруска ние противна таковоме бунду, само иште, да тай бунд буде исключен од парламента „уже Немачке“ под Пруском, и да међу северним и южним немачким савезом небуде друга одношеня, до чисто међународнога тесна савеза за обрану. Тегоба е при томе та што Аустрия настои, да државе, кое ће доћи под северни савез, небуду сасвим без икакве обране спрам Пруске; нарочито се брине ту Аустрия за Саску.

Стари немачки бунд, као што га е бечки конгрес начинио, престао е фактично онда, када е Пруска из њега иступила. Данас су вальда и бечки државници едном увидили, да ние било лакоумния посла, но латити се мача у обрану тога заматорѣвшега бунда. Прави приятельи Аустрие нису іой еданпут световали, да се остави и бунда и Немачке, да се сама у себи учврсти и окрепи, пак да іой неће фалити уплив и на немачке послове. Али немачке ствари тако су укоренѣне у преданиима бечким, да тамо мисле, би се свет тумбе окренуо, кад Аустрия неби какав такав „немачки положай“ имала.

Сада ће Аустрия по свим изгледима правити савез са южном Немачком, но незнамо, да ли ће у тай савез хтети увући све оне землѣ свое, кое е 1815 године без њиове волѣ Метернин у повойни бунд увукао, или ће пак у савез дати само чисто немачке провинције свое. У досаданѣм бунду стояла е Аустрия са 13 милиона душа, од коих едва 6 милиона Немаца, остало све сам Славенин; али и осим тога морала е сваколика Аустрия за Немачку и мач потезати и свое иманѣ давати. Као чисто немачке землѣ стое само Салцбург и оба Естерайха; Тиролска, Штаерска и Корушка тек две трећине Немаца имаю; у Слеской едва су на пола; у Чешкой ни две петине нема их; у Моравской едва една петина; а у Краньской, Горици, Градишци, Истри и Трсту нема их скоро нимало.

Ако ће дакле да Аустрия ступа у нов какав бунд са Немцима, то по праву може само са оба Естерайха и Салцбургом; народи ненемачки у осталим земляма досаданѣга немачкога бунда противиће се таковоме располаганю с њима, кое се необзире на њиову желѣ и тежню, но њима располаже као стварима каквим. —

Из Беча пишу, *да е поморска аустриска победа код Виса (Лисе) над талиянском флотом предупредила почетак реченю источнога питаня.* Веле, да е устанак у Грчкой и Румуньской само чекао на победу Талиянску, па да букне помоћи талиянском. Ради тога дошао е грчки краль у Крф, а с њиме ђенерал Калергие, кои е не давно имао дугачке конференције у Паризу и Флоренции.

Колико е у овоме истине, нека одговараю они, кои су тай глас пустили у свет.

Данас у бечким меродавним круговима две партие стое една према другой. Една би хтела наставляти рат, друга би хтела миренѣ. Ер се никако іош нису могле да погоде, одуговлачи се по свой прилици и заключиванѣ формалнога примирия. Прва партия вели, да е сада войска искуплѣна код Беча у врло згодну положаю, а неприятель уморан, дакле могла би се збрисати ляга од Кралѣва Градца. Уз ту су партию войници и они, кои би хтели, да Аустрия неуступа свою „немачку позицию.“ Мало их е, али су яки упливом. Ту е „Камерад“ кои горопадно лупа сабльом и виче, да е войска аустриска немачка и да немачка мора остати! А „Оздайче Пошта“ хтела би да се рат наставля по што по то. ер би, вели, тешко било Немцима аустриским бити ван Немачке, тим теже, што би сви остали народи њима, т. е. Немцима, приписивали данашню несрећу — и у томе последнѣм „Оздайче“ нимало се невара. Овим двома помаже іош и „Н. Фремдемблат.“

Друга партия вели, да ваља правити мир, ер од досаданѣга бунда нема ништа више, а са южном Немачком опет се може нешто удесити; зато препоручую мир, да се постигне и сачува оно, што се може постигнути и сачувати.

Стара „Преса,“ коя е увек показала, да се са необичном вештином зна прилагодити свакоме стању, данас неће ни да чуе за немачки бунд, за кога е до данас толико мастило пролила. Она пита новинарске юнаке, кои навалюю на наставлянѣ рата: Зашто хоћете да се наставля іош рат? За положай Аустрие у Немачкой? Но хвала Богу, већ су и сами наши државници научили увиђати шкодљивост и немогућност таковог реакционарског покушая, а у народу неће се за то ни една рука подигнути. Ко е и данас іош противан частноме миру, тобоже зато, што се положай Аустрие у немачком бунду мора по што по то сачувати, тай хотимице или нехотице бори се за продуженѣ наших жалосних унутрашньих одношеня. Продуженѣ борбе, нова несрећа можда би навела владу, да се по развитак целе државе кобне одлуке лати, да тобоже „свезану“ снагу Угарске благовремено одреши.

Ко зна конексие старе „Пресе“ са правительствуюћим круговима, тай ће одавде моћи видити, да тамо немисле баш тако на дуализам или на повраћанѣ Угарской закона од 1848. Зато дотичне гласове у „Дебати“ и по другим мађароманским и мађарским листовима треба са великом резервом узимати, у колико се односе на независно угарско министарство. Шта више, сада кажу, да Деак, кад е био у Бечу, ние ни био код Н. В. цара, и додаю, да се у Бечу чине мађарска условля врло скупа, него да би се с Мађарима могли пустити у погађанѣ.

Али ни приврженици ужега райкската немогу се васада похвалити каквим успесима. Поред свега њиовога навальиваня по новинама и преко адреса немачких вароша нису досада ништа получали. А кад е Н. В. примило адресу лоялности бечке вароши рекло е, да се при устройству царевине немогу узимати у обзир едино желѣ Беча, него потребе целе царевине.

Све ово узевши у обзир, врло нам се вероватно чини, да ће бити истинита вест, *да ће се у Аустрии завести федерашивна система.*

Неможемо а да ненаведемо овде нашим читаоцима „шмерценшрай“ бечке „Нае Пресе“ због Немаца аустриских. Овай лист тако е лоялан, да бар некрие, какво е расположенѣ Немаца наших, те вели: ако се прекине досадашня свеза Аустрие са Немачком, неће аустриски Немци више у Аустрии сматрати свою отачбину, но би они за немачку били, што е Ломбардия и Млетачка била за Италию. — Но, кад смо могли толике године држати Талияве против волѣ њиове при Аустрии, покушаћемо исто и са Немцима аустриским!

Ратни гласови.

Последньих дана више пута десило нам се, да смо за нас послате из Беча телеграме врло касно примити могли, ер е жица била заузета државним депешама. У два маха добисмо телеграме из Беча, кои су до Пеште поштом оправлѣни били и тек из Пеште по жици послати до нас. Тако еден телеграм, кои е у среду за нас послат био, добисмо истом юче у петак, те е тако наравно био у велике остарио. Ми мислимо, кад у бечкой телеграфии знаду, да државне депеше заузимаю кою линию исключиво, нека бар непримаю телеграме, кои се мораю поштом одправляти, ер онда нема телеграм више цельи свое. —

Почиванѣ оружя, кое е заключено било у први мах на 5 дана до 15. юлия, продужено е сада наново на 5 дана, т. е. до 20 юлия, ер се надаю, да ће се доћи до примирия, у коме ће се моћи за коначни мир договарати. По томе вест, коя е у први мах обявлѣна, да е примирие на месец дана заключено, мало е преухитрена била. И Италия е 13. юлия пристала на почиванѣ оружя до 20. юлия, т. е. за 8 дана.

Међутим непрестаю се водити преговори међу ратуюћим силама о условима за примирие, кои би се могли примити као прелиминарие частна мира.

При самом свршетку ратних операция аустриска е войска победно одолевала своим неприятельима. Код Виса потучена е талиянска флота, у южной Тиролской одбиено е нападанѣ слободняка талиянских, а на граници галицко-слеской у жешћем окршаю заробили су Аустриянци 1900 Пруса и задобили ратну касу тога пруского оделѣня.

Талиянска войска ние имала нимало среће у овоме рату. Само код Боргофорта наново е бомбардала аустриска укреплѣня са великом силом, тако да су Аустриянци морали напустити тамошня укрепленя, пошто су их лагумали. Талияни су се ту ограничили на бомбарданѣ, нити су покушавали юриш. Иначе они иду по Млетачкой свуда салт, ер се аустриска войска затворила у градове. Код

Местра пуцали су мало на Аустријанце у градићу Хајнау (Малгери) али су одбијени без по муке (Тамо су Шајкаши и први Баналци граничари. По нашим приватним известијама, у ноћ 4 на 5 јулија ухватили су Талијани патролу једну од 7 Баналаца.)

Битка више Пожуна код Блуменаве била је узела приличан размер, но је прекиде обављ̑ено почиваня оружја. И ту се аустриска войска као обично добро држала, а Пруси су имали много већу силу и хвале се, да је битка дуже потраяла, да би сасвим били обколели аустриску войску. Може бити и истина!

Пруси веле, да је Аустријанцима пошло за руком бацити из Оломуца на Дунав већину своје северне войске, а осигурати си комуникацию са Пештом, да би под Бечом још једна велика битка морала бити; овако пак Пруси су предварили то спојенѣ, похитавши пре на Дунав; једно су они послали један корпус од Будјіовица на Линц, како би оданде прекинуо свезу Беча са Баварском и отештао долазак јужне аустриске войске на Дунав.

Сада су се и пруски северни немачки савезници искупили у корпус један од своих 40,000 момака. Ови намераваю ићи на Баденску и Виртембершку, ер са јужним Немцима није Пруска још начинила примирје.

Говори се, да је Пруска послала ултимат Баденској, кои је велики войвода баденски примио.

Аустриске посаде у чешким градовима чешћим испаданѣм узнемиривају Прусе. И чешки селяци нападају на поједине Прусе, са чега ови прете строгим мерама.

Са бојишта у Немачкой долазе гласови о мањим сударима; баварска войска сединила се са немачким осмим савезним корпусом.

Пруси у Франкфурту врло горопадно поступаю Тек што су Франкфуртовци положили глобе 13 милиона франака, а већ иште од њих Пруска наново 52 милиона контрибуције, за 24 сата, иначе прети пруски командант плачкањем. У Франкфурту су све сами богати чивутски банкери. Може се мислити, какав је сад тамо страх. Кажу, после битке код Кралѣва Градца описни победом пруски краљ да је казао Бизмарку, нека иште од њега, што му воља, он му желю напред одобрава; а Бизмарк је онда заискао, да може са Франкфуртом поступати, како он воле. Киван је он на Франкфурт, што је тамо досад седио немачки бунд.

Нови Сад 16. јулия. Поштанска дирекция темишварска явила је овамо, да је поштанска комуникация са Бечом сасвим слободна и да се слободно могу аманети у Беч слати. Али опет зато ми данас нисмо добили бечких новина.

— Явисмо у своје време, да је преосв. г. епископ забранио дружини народнога позоришта пояти литурђию у цркви. Овдашня црквена српска општина закључила је у своїой последњой седници обратити се на Н. преосвештенство са молбом, да допусти позоришној дружини пояти у цркви потно пѣније, као што је то и другде чинила на увеличанѣ црквенога велелѣпия, и као што се и по многим местима (у Темишвару, Панчеву, Земуну итд.) пои без уштрба по православие. Одобраваюћи поступак наше црквене општине, примећуемо, да би једанпут било време, да и Нови Сад, кои се тако радо назива и називати дає „првом српском вароши“, оснує српско певачко друштво, каква и мања наша места већ имаю. Омладина је овдашня до душе више пута покушавала склопити таково друштво, и што га и данас немамо, није зацело она крива.

— Као што је познато, овде се образовао одбор, кои ће се старати за негованѣ 100 ранѣних войника, које је варош Нови Сад закључила примити на свой трошак. О досаданѣм раду овога одбора под председништвом г. адвоката Ђорђа Кондороша имамо ово явити: Путем лицитационим предато је препитаванѣ ранѣника заједно са нужним пиявицама, пранѣм кошуља и креветних альина, осветлѣнѣм и набављанѣм нужднога посуђа за ело. г. Матии Лангу из Варадина по 50 новч на дан од момка. До 13. юлия добило се прилога на ту цель 1275 ф 9 п., а многи су приложи седмични и месечни обећани, међу коима да споменемо гђу. Маркю уд. Трандафилову, која дає 100 ф. месечно. Од градске команде у Варадину добили су 40 постеља, а од деповске дивизие одређено је 3 подофицера и 6 момака за надгледанѣ болесника.

ДОПИСИ.

⁂ У **Београду** 15. юлия Код Турака овладало је неко неспокойство и они већ помишляю на своју кончину. Они су мислили, да ће се што окористити у подунавским кнежевинама, па зато и послаше 40,000 войске, која чамаше толико времена у Рушчуку, и потрошише толике новце у вѣтар, па се найпослѣ мораше окунѣним носом повратити. Пуштаху се Турци и даљ са военима спремама, као да оће све и на све стране да заузму, подчине и освое. Код и опако на широко прогореле њихове кесе треба им још и такви узалудни трошкова! Са подобним честима спремама за ратованѣ они неће дуго продужавати свой политични живот. Србия се у томе куд камо паметније влада: неће да завире од турски спрема, неће да се упушта у залудне спреме или трошкове, већ спрема се за озбиљние појаве, кои се могу сваког часа изродити, а и кои бити мораю. Мањи появи каквог покрета на истоку повући ће озбиљно знаменитие последице.

Данашњи заплети и ратованя у Европи погоне источно питанѣ ближему решаваню. Закључио се мир рание или доцније, за источно питанѣ сад је већ скоро свеедно: зашто положай досадашњег уплива у Турской постаће другчии, и онай, кои је од ока приятелѣвао, биће првим неприятелѣм за свою корист.

Познато вам је, како Турци сабираю башибозуке по Босни, од коих ће бити по њихозом рачуну 50,000. Рекао би, да је тай рачун сувише велик, ер Босна, кад изузмемо христяне, тога дати неможе, све ако ће дићи од 12 па до 80 година Турци су довукли до Новог Пазара 24 лубарде, које мисле у Босну превући. — Куле су понаправляли кроз Дугу и тим оће да предупреде Црногорско нападанѣ и покрет у Ерцеговини. Али осим Дуге има још гора, кое служе за утѣциште борцима за свою слободу. Турци су уобште ослабили, а слабост та биће све то већа. Ако се покрену христяни, Турска неће бити у стању савладати их. Наймања варница у стању је запалити сав исток.

Овуд је пропутовао новоназначени руски консул г. Тимаев за Призрен. Даклен сад има руски консул и у Призрену. Има четири године, одкако је отворено мѣсто руског консула у Призрену, али се досад није могао нико рѣшити, да тамо иде.

Талијански консул добио је званичну депешу, у којой се каже за бой код Виса, да је оклопна галия „Краљ талијански“ потонула, једна мања лађа да је пошла у воздух; — од аустриски да су три оклопне галие потонуле у море. Бой је био жесток, остатак аустриски галия да се повукао у Левину.

Манастир Милешево у Ерцеговини добио је за *свое обновлѣнѣ новаца* из Русие. Црква је већ поправлѣна тако, да ће се моћи у њой служити.

У Пешти. (Рад Преходнице.*) У оно доба, кад ће изићи октобарска диплома, што ће осигурати законитост и уставност свим народима царевине, стекао се и у Пешти, тако рећи, цвет учеће се омладине српске, да буде сведок и учестник свеопштег усхићења при оживотвараньу стародавног устава угарскога. Дух, кои је тада на све стране веяо, тадашнѣ домаће и споляшнѣ политичне околности, кое су се Србина манѣ више тицале, деланѣ благовештенског сабора српског у Карловци, све је то без сумнѣ од силног уплива било на душу и мишленѣ омладине српске у Пешти. Груди су слободние дисале, све се слободним начелима руководило, па је и подузетног духа било. Сваки знаменитии појав на обзорю српског неба пратила је омладина с великим интересом и пажньом и као какав важан политичан фактор решавала је она своим гласом уместност овог или оног явног чина, популарност овог или оног мужа. Но мислим, да ћу найболѣ и найкраће характерисати тадашню омладину пештанску, кад кажем, да іой је представник био покойни *Коста Руварац*. Омладина пештанска изгледала је као какво огромно здраво тело а душа и срце том телу беше Коста. И у овой великой души зачела се баш у то исто доба и мисао друштва *Преходнице*, а ово исто благородно срце задахнуло је своим слободним, љубавним дахом смислена статута друштвена.

Клица, из кое је Преходница поникла; лепа мисао, што се у друштву Преходници овапутити имала, далеко дубљ̑е лежи од онога, што је у првой точки статута друштвених речено: српска омладина саставља друштво за душевно а посебице за *књижевно* образованѣ. Шта је Преходница у овом последнѣм погледу, нарочито у прво доба свога постанка, учинила, било би сувишно овде набраяти. Томе су очевидни сведоци сви повремени листови српски. Она светлост, коіом је тада Преходница пред лицем српског света сивула, облистава іош и садашню генерацию омладине пештанске. Но ние књижевно деланѣ била искључива, поглавита цел, коя се у Преходници остварити имала.

Из разних краева искупили су се млади Срби, разног мишлѣня и осећаня, разног васпитаня, правца и смишлѣня кои ће временом као свршени люди ступити на явно поприште. Те разнолике стихие валяло је стопити у једно тело, кое ће једном душом дисати и онда, кад се у свое време и на свом месту о народном, обштем благу говорило и радило буде. На књижевне велике подвиге при почетним, младим снагама ние се никако ни рачунати могло, али се могло мислити, да ће Преходница бити право узаимно васпиталиште подмладка народног, у ком ће се узаимно подрањивати свест за све, што је узвишено, племенито и поштено, где ће се образовати слободни характери, а не језуите и фарисеи, не утворе и креатуре себичнячка. Преходница је имала бити чедо вилино, кое се у љубави зачело, кое ће љубав неговати и одгаяти и кое ће плодом љубави урађати *Слога* и *любав*, то су два стуба, на коима је Преходница подигнута била.

И за прве три године дана сласт ти је било погледати и видити браћу сваког четвртка за зеленим столом у Текелияну. Песници читаю свое умотворе, па нам сладе душу своіом дивном поезиом; естетици и критици дочекую их, па их братски и савестно оценюю и исправлюю; прозаици читаю свое озбиљне и шаљиве саставке, приповедке и новеле; декламатори декламую с ентузиазмом патриотске песме и друштво с усхићенѣм завршує састанак у певаню, живо и весело.....

(Изоставлямо изложение повода, зашто се Преодница поцепала, тако да је по брою већи део пѣн држао за нужно обратити се на учителя славенске литературе у пештанском свеучилишту г. Іосифа Ференца, да се прими председништва. А ово је био рад пѣн, од како је састанке свое држала на свеучилишту под председништвом г. Ференца:)

Међу забавне саставке и то у стихови спадаю амо-песме од Исе Ћирића: „Пролазе поћи, пролазе дани“; „Пада инѣ на воће на цвеће“. „Куд сам зашо“; „Тебе гледам“; „Нада и ява“; „Из очию твоих“; „Подиг'о сам очи горе“; „Као што вора“; „С дивном ружом“; „Ой поноћне тавне слико“; „Здраво ноћи“; „Предпролетњи осећаи“: „Све полупце“; „Лепо сам ти“; „И зору сам“; „Та видиш ли“; „Кад се ступи“; „Зелени венче“; „Заневале тичице“; „Песнику“; „Ластавица“; „Шуми“ „Под липом“; „Кости Руварцу“. Од М. Р. Стојковића: „Мити Поповићу“; „Србин садашњости“; „Селячко девојче у Пешти“, с мађарског од Цуцора; Уморено; „Юнак болном коњицу“; „Дижимо чаше горе“; „Бабинѣ“; „Камо очи“; „Изгнаник“; „Више горе“. Од А Зубковића: Зором „рано“ „С руке беле“; „Ставице“; „Сећаш ли се“; „Тихо вече“; „Раном пролећу“. Од К. Цијука: „Сан“; „Очаянѣ“; „Робкиня“; Широко-Било“.

Међу *забавне* саставке у прози спадаю амо: „Неверна Симка“, од *Милана Костића*, чита Л. Ненадовић; „О музици“, од *С. П. Пеције*; „Гусар“, хисторска новела од Часара, превео с мађарског *Пика Ђорђевић*. „Одломак из Югурте“, превео *М. Ђорђевић*. Осим тога читао је Н. Ђорђевић три песме: „Споменик“, „Слабо ми је“, „Айде песмо“, кое је послао друштву наш омилѣни песник *Миша Поповић*

Међу *научне* саставке спадаю: „Где ниче лево по уметности“; „Из професоровог круга,“ три чланка од *Ђ. С. Бугарског* Слѣдеће писмене критике: Од *М. Р. Стојковића* на песму „Сан“: Од *Исе Ћирића* на песму „Очаянѣ“; од *І. Балиног* на песму „Уморено“ и од *Ђ. С. Бугарског* на песме „Зором рано“ и „Изгнаник.“

Међу научни рад спадаю даљ предаваня. *Л. Ненадовић* држи предаванѣ „О разлици између биљке и животинѣ“, и из физиологие „О животной сили“; *І Балин* држи два предаваня „О наречию штоковском, кайкавском и чакавском“; *Ђ. С. Бугарски* држи више предаваня из психологие.

Но сав се тай рад губи према дивним и поучним разлаганьима г. проф. и председника *І. Ференца*, кои је сам по себи извор живота духовног, одкуд сви црпимо живу воду, те њоме заливамо расаду преодничину....

Угарска.

— У „Школском листу“ читамо, да у белоцркванской регименти има фонд за пенсию српским учитељима с главницом од 25,000 ф. Фонд тай установлѣн је трудом бившег обштара г. Павелића, а у новие време умножен је ревношћу политичног референта у истой регименти г. Сибалића. Из тог фонда примаю 6 старих

---

*) Биће познато, да се друштво српске омладине у Пешти, Преодница, на жалост, на двое поцепала почетком истекавше школске године, те тако имамо тамо сада две Преоднице. У једном листу изишао је извештай о раду једнога дела пештанске омладине. Овде саобштавамо извештай о раду другога дела омладине пештанске, но из њега изостављамо оно, што се односи на поводе поцепљѣню Преоднице, ер се надамо, да ће предстоећи обшти састанак свию друштва српске омладине и овой жалосной шизми крај учинати. Ур.

учителя пенсию по 5 ф. на месец. Осим тога из интереса истога фонда дае се одличним учительима новчана награда у новцу по 20—40 ф. Такође и неке удовице учительске отуда пенсию примаю. Док фонд повасте, умножиће се и пенсие учительима и учитељкама. — У панчевачкой регименти, где су учитељи мало болѣ платом и депутатом снабдевени, постои тай обичай, да се старом и изслуженом учителю у место пенсие дае помоћник са половином плате.

— Услед губерниске наредбе прекинута су предаваня у сомборской препарандии и ученици су распуштени 3. юлия. Рок, кога ће се испити држати, обявиће се путем „Школскога Листа.“

— Из годишнѣга паушала на унапређенѣ евангеличких црквено-просветних послова одобрио е Н. В. цар 1000 ф новосадской калвинской обштини на грађенѣ цркве.

Аустрия.

— Постали су: надпоручик Франц Спайл капетаном, поручик Ђорђе Турковић надпоручиком, кадет Михаило Катић поручиком сви у огулинской регименти.

— Због ратних околности проглашено е обсадно станѣ у Далмации.

— Оставка, кою е дао посланик аустриски у Паризу, кнез Метерник, ние примлѣна

— Поводом поморске победе код Виса послао е Задар цару адресу по телеграфу, у коіой изриче у име Далмациие желю, да Далмация и далѣ остане свезана с Аустриом. Цар е телеграфом одговорио: „Никад неби у Мени поникнути могла мисао, да тако драга члана пустим из аустриског народног савеза. Ваша верност, Моя любав чине савез неразрешивим. Бог нека благослови Далмацию и нека Ме окрени у испуняваню отеческих желя, кое са благодарним срцем приносим благостаню нѣних становника.

— Н. В. цару честитали су поморску победу код Виса кралѣви хановерски и саски, енглеска краљица, кралѣви баварски и виртембершки.

— Имаћемо већ после прилике говорити о подломе понашаню некоих шмерлинговаца у Чешкой и Моравской, кои су Прусе као неке избавителѣ дочекали и њима Чехе денунцирали као неприятелѣ пруске; али за сада вредно ће бити споменути, како е пурђермајстор у Брну др Іискра (Гискра), кои е Шмерлингу скут носио, дочекао пруску войску. „Таймсов“ дописник у пруском главном стану овако описуе то: Пре но што е командант пруски са своим штопом дошао до вароши, опази депутацию састоећу се из пурђермајстора и обштинара, кои позадевали беле баряке и обвили белу врпцу око руке, па се упутили пред войску на више кола. Чим ти люди опазише пруски штоп, поскакаше с кола и са шеширом у руци ваздан се кланяюћи приближе се, увераюћи команданта о свом дубоком страхопоштованю спрам храбре пруске войске. Пузећом подлошћу и притворном учтивошћу кланяше се испред ногу команданта авангарде. Они ће сте чинити, што он жели, они се поносе што виде пруску войску; они се уздаю у милост великодушног пруског команданта и мило им е, што су се курталисали Аустријанца. А то су били они исти люди, кои су пре неколико дана клицали на манифест свога господара и цара. Варош е, веле, врло богата, па су се бояли за свое добро. Њиова увераваня нису никога преварила, ко их е чуо. Пруски командант одговори им учтиво и рече им, да су нѣгови солдати од ујутрос на маршу и да немаю ране собом; да ће им дакле бити врло обвезан, ако му прибаве ела за 8000 момака и оброка за 2500 коня Гласним изразима радости, што им се толика част указуе, ототрляше обштинари у варош, да спреме што се иште. — Толико „Таймсов“ дописник. Ово ће валяти запамтити, кад се будемо у будуће с Немцима рачунали. А Іискра е краля пруског дочекао беседом, каквой у подлости равне неможе бити.

— За юнаштво у бою код Кустоце добили су: ратну декорацию витежкога крста леополдова ордена гм. барон Антониие Бенко Бойнички, полковник хусарски Александар Рићички од Шкрибешћа. Пенсионован е полковник карансебешке регименте Евгениие Вилец. Постали су: полковником подполковник Петар Наранчић, маіором капетан Ђорђе Бабић и гроф Рудолф Оршић Славетићки, подполковником маіор Антониие Тодоровић сви од регулаша; Капетан Михаило Сертић маіором у белоцркванской; подполковник Іован Станојловић полковником, маіор Ђорђе Іосифовић подполковником и капетани Іосиф Серачин и Матия Зобунца од тителскога батальона маіорима у карансебешкой. Пенсионован е маіор Петар Поповић од карансебешке, капетан Михаило Кнежевић од огулинске, надпоручици Лука Шуговић од крижевачке и Іозеф Мац од панчевачке. Пенсионовани поручик Антониие Новоселац увршћен е у регулаше.

За юнаштво у бою код Кустоце добили су ратву декорацию ордена твоздене круне III степена: од ђенералног штопа капетан Петар Храниловић Цветешински, од регименте Туи полк вник витез Давид Ђурић Соколградски и маіор Лука Кенђелац, од регименте Дом Мигел капетан Александар Ђурић, од регименте краль холандски полковник витез Петар Петровић, од панчевачке регименте маіор Францц Димашек и капетани Григориие Беланов и Іосиф Михалић, од хусара ритмајстор Александар Бакарчић, од уллана надпоручик Лавослав Кукулѣвић Сакцински, од тстопчия маіор Вилхелм (?) Поповић.

За юнаштво у бою код Кустоце добили су войнички крст за заслуге са ратном декорациом: од ђенералног штопа капетан Евгениие Калинић, од регименте Маройчић поручик Емилл Рукавина Либштатски, од регименте Рудолф капетан Петар Килић, од регименте Леополд капетан Спиридон Митровић, од регименте Тоскана поручик Никола Вуковић, од регименте Паумгартен надпоручик Александар Кузмановић, од бродске регименте обрштар витез Стефан Іовановић, капетан витез Карл Айзенштайн, од градишке регименте маіор Вартоломия Грабић, од панчевачке регименте обрштар Петар Бига, маіори Стефан Кукуль и Едвард Курелец, капетани Адолф Айхбергер, Михаило Сертић, Александар Стојшић, надпоручици Теодор Богдановић, Прокопие Физешан, Милан Радовановић, од хусара надпоручик Юлие Сервицки од Велике Каньиже.

За юнаштво у бою код Кустоце похвално су споменути: од пешака надпоручик Херман (?) Черноевић, маіор Стефан Ђуришевић, надпоручици Іован Оприя и Павле Перковић, поручици Карло Ковачевић, Игнят Андретић и Юлие Кукулѣвић, подполковник Іован Карајловић Брондолов, капетан Симеон Матиевић, надпоручик Матия Микић; од бродске регименте маіор Стефан Хаз, капетани Александар Іовановић, Антониие Бабал, Александар Керн, Александар Балог Галантски и Антониие Кирку, надпоручик Франя Вуковић, поручик Емерик Марковић; од градишке регименте подполковник Карл Таш, маіор Лауш Лушински, капетани Іован Дракулић, Максимилиян Ракасовић и Іован Блажековић надпоручик Андрия Ферић; од варадинске регименте капетан Теодор Шарунац; од панчевачке капетани Іован Илиевић и Андреас Кастнер, надпоручик Андрия Драгојлов, поручици Ђорђе Накарада, Фридрих Барт, Іован Рогожарски, Енгелберт Мат, Іозеф Крен и Макс Геп; од егера поручик Іован Кукуль; маіор у Пескиери Іован Кириловић.

Погинувши или од рана умрши добияю: орден гвоздене круне III степена обрштар Іован Балач од градишке, маіор Василие Секулић и надпоручик Теодор Кирковић од пешака; Войнички крст за заслуге са ратном декорацином капетан Густав Зивша од регулаша.

Златни крст за заслуге добия подлекар Илия Петровић регулаша. Похвално се имаю споменути: Франц Фогл региментски лекар од градишке, надлекари Симеон Шврлюга и Иван Вучинић *од панчевачке и Перегрин* Киокети од бродске, надранари Андрия Кезман од бродске и Іован Дивишек и Іохан Вернер од градишке, подлекар Едмунд Кирхнер од градишке.

— Даля известия о губитцима аустриске северне войске являю за 100 погинувших, ранѣних и зароблѣних официра од битке код Кралѣва Градца и 3 код Скалица 15. юния. Међу овима од карансебешке регименте: тежко ранѣни капетан Карл Шваб, поручици Ђорђе Миловски и Матия Хурдуфен, лако ранѣни капетан Ђорђе Попеско, надпоручик Ђорђе Стан, поручици Іован Петрашко, Петар Новаковић и Камило Червенка, зароблѣн поручик Леон Драгалина; од регулаша тешко ранѣн капетан Іосиф Бараковић, зароблѣн поручик Емил Беловитић, погинуо надпоручик Александар Аћимовић, лако ранѣн капетан Гаврило Маренић, тешко ранѣн капетан Петар Медић.

Међу погинувшим, ранѣним и зароблѣним у бою код Кустоце и ови су: од регименте Паумгартен погинули прости Андрия Вельковић, Ђорђе Деркић, Венделин Юрашић; тешко ранѣни прости Михаило Коцић, Антониие Белковић, Михаило Катанић, Франя Вановић, Матия Билковић, Яков Милковић, Іован Обойковић; лако ранѣни прости Іосиф Влашић, Андрия Доминковић, Михаило Дезомић, Антониие Глудовац, каплар Ђорђе Шинковић, прост Іован Санковић; зароблѣни прости Франя Ивковић, Андрия Гргошилић, Іосиф Балашко, Мартин Колерић, Іован Берковић, Антониие Ялић. — Од панчевачке регименте: погинули: прост Милош Каленовић, врайт Коста Ерделян, прости Исак Іованов, Максим Іованов, Петар Веля, Петар Томић, Арсениие Станков, фирер Нестор Єфтић, прости Исак Велисавлѣв, Тодор Мацукић, Милош Штетин, Милош Видић, Младен Иванов, Марко Апостолов, Евгениие Ановић, дунђер Станко Крстић, прости Живан Райков, Кузман Хеђан, фирер Коста Ђурин, каплар Стефан Ђорђевић, добошар Павлен, Божин, прости Іован Божин, Іован Тођер, Яков Векецки, Ђорђе Іованов, Матия Пеић, Іован Рошул, Никола Вуичић, Павле Ђосић, каплар Лука Мудиш, прости Рада Пиперски, Тоша Брза, Милутин Атанацков, врайт Тома Грубетић, Мавро Мраковац, прости Марко Бистанић, Лазар Стефанов, Софрониие Алтеров, Тома Бутина, Коста Ђорђевић, Лука Петров, Ђорђе Радоичић, Тома Оприш, Дамаскин Ђерђелия, Живан Стоянов.

Ранѣни: Прости Живан Кнежев, фирер Іосим Пеић, прости Ђорђе Михаилов, Іован Николић, Лазар Шуић, Коста Стефанов, Ђорђе Ликић, врайт Леонтие Милићев, каплар Лазар Ђурчин, фирер Марко Иванов, прости Петар Пешић, Васа Недельков, врайт Павле Марков, прости Васа Коларски, врайти Ђорђе Ристић, Лазар Русов, Петар Димча, прости Папила Давидов, Траило Никодин, Игнят Стойковић, Траило Крашован Исак Туркуля, Адам Маторожески, Кузман Макарић, Младен Живоинов, Єфта Марков, Васа Баронић, врайт Риста Попеско, Коста Хаџић, прости Лазар Іованов, Іован Полянац, Іосим Блитва, фирер Стефан Веселинов, врайт Петар Давидовић, прости Іован Букач, Манойло Козарић, Милан Багера, Евгениие Димић, Васа Ранисавлѣв, врайт Алекса Никашинов, каплар Лазар Годошев, врайт Лазар Жегарац, Зария Станков, прости Максим Андреин, Петар Бугарин Брашован, Милош Грубић, Милан Јношев, Милан Іосимов, Никола Костић, Владимир Новаков, Рада Петров, Адам Полић, Сима Свиленгаћа, Павле Томашев, Любомир Цветинов, Живан Лацков, трубач Григориие Бериђев, добошар Павле Живоинов, Ђорђе Панић, врайт Кузман Брађан, Лазар Свирац, Петар Нинков, прости Милош Николић, Марко Носић, Дмитар Янков, Єфта Попадић, Мата Оштром, Васа Црвени, Зария Вучковац, Лазар Качар, Петар Ђорђевић, Любомир Брзак, Мавро Деановић, велбаб Ђорђе Чавошки, каплар Ђорђе Іованов, дунђер Тома Симоновић, прости Атанасие Іованов, Коста Ковачевић, Петар Шубица, Лазар Живанов, Іован Ћетенац, Папила Мишков, Ђира Михаилов, каплар Сава Стойков, врайт Симеон Петров, Лазар Атанацков, прости Лазар Воинов, Илия Разић, Живан Разић, Марко Марков, Іосим Бугарски, Дамян Марковић, кадет Іован Косанић, прости Васа Радак, врайт Васа Руђанић, добошар Павле Іованов, прости Миливой Пеић, Васа Бугарин, Марко Кулаш, Андрия Радованчев, Ђира Ђурић, Гаја Іованов, фирер Живан Пупић, каплар Исак Марков, прости Светозар Стефанов, Васа Живоинов, Лазар Островац, фирер Матия Петровачки, Дмитар Пиперски, врайт Ђира Илић, прости Дмитар Андреин, Никола Девић, Любомир Груин, Аврам Янков, Максим Котарац, Никола Мађаров, Любомир Милићев, Адам Николић. Адам Станисавлѣв, Софра Живков, Коста Весић, Стефан Василѣв, Яков Недай, фирер Васа Радованов, прости Єфта Живанов, каплар Никола Марковић, прости Іован Живанов, Коста Вулета, Живан Бугарски, Мојсие Божин, Василие Даляц, Максим Іованов, Іован Марковић, Ђира Марковић, Адам Палян, Коста Пиперски, Іован Савулѣв, Илия Станков, велбаб Марко Рашић, Коста Іосифовић, прости Игнят Стояк, Іосим Марков, Арса Грубанов, Дмитар Іованов, Коста Янков, Младен Тадић, Лазар Пешић, Іосим Лемаић, Петар Стефанов, Петар Радованчев, велбаб Іован Стоянов, прости Алекса Лемаић, Єфта Петровић, Іоца Боболян, Сима Грга, Єфта Кнежевић, Дмитар Шурјанац, Никола Сефкеринац, Мића Ковачевић, врайт Аркадие Коларски, прости Яков Попов, Петар Полянац, Лазар Ерделян, Иван Богданов, Илия Шебша, Петар Николић, Павле Савковић, Лазар Реснић, Коста Коић, Арсениие Стойков, Сима Іованов, фирер Спиридон Стоянов, прости Тома Іовичев, Коста Крстин, Стефан Васић, Тима Григориев, Симеон Шулян, Іосиф Барошевић, Евгениие Милитар, Ђорђе Мојсић, Ђорђе Живанов, Алекса Болянац, Іоца Смоляк, Тома Стипетић, Васа Илин, Сава Коларов, Сима Милашков, Сава Диминяц, Іоца Стамина.

Зароблѣни: прости Коста Стойков, Адам Божин, Димитриие Николић, каплар Лазар Болянац, прости Алекса Гргин, Тома Ђуричић, Петар Кадар, Живан Коић, Іован Ерделян, Тодор Богданов, Лавар Мартинов, Матия Янков, Любомир Суботић, Андрия Момиров, врайт Сима Лазаров, фирер Васа Марянов, прости Васа Костић, Милош Моја, Іован Михаилов, Ђорђе Сефкеринац, фирер Младен Глувакев, прости Манойло Іоковић, Панта Меланчић, Сава Савков, Іован Бренић, каплар Светозар Атанацков, прости Сава Младенов. Коста Іованов, Живан Шурјанац, Михаило Филиповић, Іоца Добричан, каплар Матия Милосавлѣв, прости Матия Живков, Лазар Петровић, Светозар Паунов, Лазар Угричић, Петар Николић Живан Богићев мл., Димитриие Вуков, Васа Живоинов, Алекса Калушки, Максим Іованов, Петар Зарин, Іосим Цвеић, Арсениие Станков, Лавар Боканац, Коста Ранков, Петар Дебелян, Лазар Мађаров, Ђорђе Мартинов, Живан Стоић, Андрия Перић, Михаило Радованчев, Петар Влаовић, Алекса Арсенов, Лазар Прњак, Сава Пеић, Михаило Григорић, Евгениие Коларски.

Од егера лако ранѣн Ника Радоичић зароблѣн Іован Ковачић; лако ранѣн Яков Павловић, Михаило Брайковић; погинули Никола Самарџић, Ђорђе Биљановић, Тома Марковић; ранѣни: Лука Пуић, Филип Крстуловић, Јурко Павић, Лазо Лукинић, Мате Радић, Стипе Вучковић, Іосиф Касало, Иван Брадарић, Єрко Павић, Иван Ивичевић, Мате Ковач, Стипе Мустанић, Симон Дадић, кадет Іосиф Биљановић, Анте Ледић, Филип Дидовић, Михаило Удовичић, Іосиф Нанић, Симеон Поповић, Петар Паић, Мишко Контић, Анте Артић; зароблѣни Мартин Перковић, Симе Јанков, Лука Майсторовић, Іосиф Ненадић. Іован Ивичевић, Стефан Јурић, Іосиф Лесковић, Имре Турчин, Тома Слога, Павле Грубишић, Иван Билић, Мате Кокан, Томо Јпунцић, Марко Масникоса, Іован Јурић, Іован Јкша, Михаило Контић, Анте Маленица, Мате Брзилић, Іосиф Анушић, Никола Иванов, Филип Маленица, Јуро Домбовић, Лука Баић, Іосиф Келековић, Павле Грубишић, Григориие Радановић, Іосиф Брадач, Марко Синовац, Іован Томшић, Іосиф Дреконя, Михаило Црквенић,

Михаило Иванчић, Іован Бабић, Іован Басташић, Андрия Деметровић, Иван Думић.

Романия.

— По ердељским вестима бое се у Ерделю, да ће влашка войска напасти на Аустрию са те стране. „Винер Цтг.“ каже, да од свега тога нема ништа. Ипак из Лавова пишу, да се влашка войска креће на буковинску границу.

— Порта ставля као условия признаваня Карла Хохенцолерна за влашкога кнеза и ова: У Букурешту да увек седи турски комисар, влашка войска да се од 55,000 момака сманьи на 12,000 на последку иште се ревизия послѣднег устава. Ова условля врло су немила Власима, зато су они зло расположени спрам порте и званичне новине пишу ратоборне чланке.

— У подунавским кнежевинама появила се колера.

Русия.

— Године 1864 имао е Петроград 546,000 становника, од коих 313,000 мушких и 233,000 женских.

— „Моск. Вѣдом.“ пишу: Русия нема никаква повода жртве приносити ради одржаня положая Аустрие као велике силе, али она мора си осигурати интересе дунавскога ушћа. Припознанѣ кнеза Хохенцолерна као наслѣднѣга кнеза повредило би париски уговор на штету Русие. Русия има неоспорно право на област, кою узима Хохенцолерн, чим се султан нѣ одрече.

— „Моск. Вѣдом.“ пишу из Трста: Аустриска влада покушавала е више пута, да задобие кнеза црногорскога на савез, у коме би се он обвезао, да брани далматинску обалу од Клека до затона которскога. Од аустриске стране узели су ту у обзир особито случай талиянскога искрцаваня. Али кнез ние пристао на аустриске предлоге. Ния болѣга успеха имао ни аустриски предлог, да кнез даде дозволѣнѣ, да слободняци црногорски могу стати у аустриску войску.

Италия.

— Из Рима се явля, да се тамошня Француска посада спрема на одлазак по смислу септембарска уговора од 1864. У околини папиной врло су снуждени, што е Аустрия напустила Млетачку.

— Єдном польском листу пишу из Флоренцие, да найвеће сагласие влада међу талиянском владом, коя жели Мађаре ослободити, и међу мађарским емигрантима.

Америка.

— Сад е истекла прва пуна *финансиска година за* сединѣне американске државе послѣ заключена мира. Резултат е такав, каква никад никаква држава на свету ние имала у мирно доба. Доходци су били те године 530 милиона долара (по 2 ф. а. вр. од прилике), од тога 170 милиона у злату. Од те суме само е неких 50 милиона добивено од сувишна ратна материяла, лађа итд; све остало добило се порезом и од царине. Од доходка не само да су плаћени интереси на дуг и редовни трошкови, него и до 300 милиона изванредна трошка за уређенѣ после рата, а сувише іош до 100 милиона исплаћено е капитала од народна дуга. Камо те државе у Европи, коя ће и налик тако што показати! За идућу годину нетребаю и зато и неће толики доходак.

НАЙНОВИЄ

Беч. Главна условля за прелиминарие мира углавлѣна су, сад се воде преговори о накнади ратних трошкова. Аустрия дае као накнаду свой тал од Шлезвика и Холштина.

За Нидерестерайх обявлѣно е ратно станѣ са войничким судовима.

Министар Белкреди позвао е у Беч Палацкога и Ригера. Тамо е већ Скрейшовски, редактор прашке „Политике“. Ово се доводи у свезу са предстоећим изведенѣм федерацие у Аустрии. Меродавни кругови бечки нису наклонѣни, да се Угарской даде независно министарство.

На адресу градачке вароши ние Н. В. ништа одговорило, но само е узело на знанѣ.

Папа, руски цар, кралѣви шпаньолски, белгиски и холандски честитали су Н. В. цару победу поморску код Виса.

Сви арцидуке уступили су своя добра, поименце она у Угарской, формелно цару мехичком.

Са *бошиша* се явля, да су у южной Тиролской пред само обявлѣнѣ примирия Аустриянци с успехом воевали.

Пруси су прешли били демаркациону линию, али су се морали опет повући. У Угарску е продрло 70,000 Пруса, кои су навалили били на Пожун, где су хтели начинити главни стан. У битки код Пожуна изгубили су Пруси на 2200 момака, Аустриянци на 1400 момака.

Пруси са Франкфуртом поступаю неописано строго. Франкфурт е легло трговине южне Немачке, уедно е тамо главна пиаца за аустриске папире. Ако Пруси утуку трговину Франкфурту, осетиће то сва южна Немачка, а найвише Аустрия. Пруси су и у томе велики майстори.

Због таковога поступаня прускога обесио се едан франкфуртски пурѣермайстор, да неби морао Прусима ићи на руку при ньиовим истезиваньима.

Варош Пожун моли се код цара, да се она сматра у рату као отворено а не као утврђено место.

У Немачкой непрестано трае рат.

Бечки „Вандерер“ каже, да е Наполеон повратио Млетачку Аустрии и на волю іой оставио предати е Виктор Емануилу и с овим се ради накнаде договорити. Принц Наполеон послан е у Флоренцию, да одврати Талияне од искання южне Тиролске и Истрие.

ТРГОВИНА.

Ю. Л. — Вел. Кикинда 14. юлия. (Допис) Кад узмемо у обзир непосредну погоду ове године, то се може за овогодишню жетву у нашой околини рећи, да е едно на друго задоволяваюћа; али нису тако добри резултати у више оближньих села, где е несретни мраз од 11 мая починио штете, коя се тек сада може измерити. Узрок овако нееднаком роду различно се наводи, али ће бити тай, да су сва жита, коя су у време мраза била развиения, у цвету озлеђена. И из Поморишћа долазе неповольни гласови, а на Бегею имаю добру жетву. Брой крстина скоро свуда е толики, као и у родним годинама, али тако слабо издаю, да се може рећи, да е овогодишня жетва у Банату гора него ланска, т. е тако да е тек слаба жетва у средню руку.

О поединим усевима и ньиовом роду дае се ово казати: шеница по 8—10 вагана по ютру, лепа, црвена, тежина 87—88 фунти. Ражи е мало сеяно, нешто болѣ плаћа се од шенице, добра, тежина 78—79 фунти. Єчам се добро наплаћивао, али е само добар за свинѣ, тежина 64—66 фунти. Зоб е од свию струка найболѣ родила, лепа е, тежина 46—47 фунти, од ютра било 20—25 вагана. Горушица обеćаваше с пролећа богату жетву, али због непрестане суше ранне е сазрела него остали усев, те е тако скоро два тала на ньивама попуцало. Кукуруз код лепе позне есени може овде онде дати добру бербу, али већина е због суше закржлявила и тешко да ће и посао наплатити.

Данашнѣ су цене ове по вагану: шеница ф. 3.50—60 н. єчам ф. 1.70—75 н. зоб ф. 1.60—65 н. горушица ф. 2.15—20 н.

Беч 12. юлия. Дотерано данас волова 2226, цена за центу ф. 26.50—30 ф.

Сисак 10. юлия. У почетку прошле неделѣ било е у овдашньим магазинима 94,000 вагана шенице, 650 вагана наполице 67,000 вагана кукуруза, 3000 вагана єчма, 6000 вагана зоби. Због тога, као и што су воде опале, ипак се наша пиаца добро држи, тако да е кукуруз скочио у 10 н. по вагану. Шенице се продало 9500 вагана по ф. 4.15—70 н. кукуруза 13,000 вагана по ф. 2.75—3 ф. чинквантин ф. 3 20 н.

Пешта 13 юлия Занати и отворене раднѣ све горе и горе стое. тако да се непамти овако зло станѣ. Цене непрестано попуштаю, єр нико непита за еспап. Отуда многи затвараю раднѣ. Кроячи непрестано одпуштаю калфе, ципеларима иде врло лоше, остали занати иду никако. Има раднѣ кое за неделю дана ни 5 ф. непазаре.

Осек 9 юлия. О данашнѣм вашару нашем нема се шта являти, управо ние ни заслужио имена вашара. Оваком исходу нико се ние надао, ако е обично и бивао слабии због польских послова. Странаца ние скоро никаквих било. Инкасо био скоро никаков. Коже учинѣне никако нису пролазиле. Масти нису са села довозили, сланине варошке нешто се продало по 32—33 ф. свиньску маст нису тражили. И воденичари наши лоше су пазарили.

Пешта 14 юлия Радня иде доста живо и шеници цена непрестано скаче; данас се продало шенице опет 10,000 вагана, стара потиска ф. 4. 85 н. бачка ф. 4. 60 н. обое на 3 месеца. Нова шеница пештанска на 3 месеца по ф. 4. 80 н. банатска ф. 4. 65 н. за готово, за август по ф. 4. 50 н. Кукурува едан терет по 3 ф.

Бечка берза од 15. Юлия.

Сребро — — — — — — — —	126.—
Дукати — — — — — — — —	6 12

ОГЛАСИ

Стечай.

У епархии Бачкой находе се следуюћа учительска мѣста упразднѣна.

1. У Пачиру с платом 105 фор. а. вр. 45 пож. жита, 2 хв. тврдих дрва, 4 хв сламе, безплатно обиталиште, четврт сесие землѣ.

2. У Стар Врбасу с платом 105 фр. а. вр. 25 пожуваца жита, 3 хв. дрва, 3 хв. сламе, безплатно обиталиште, по сесие землѣ, за кою обштество порез плаћа.

3. У Турии два учительска мѣста прво с платом 157 фр. 50 кр. а. вр. 20 пож. жита, и 16 ланаца землѣ, и безплатно обиталиште, а друго с наградом 157 фор. 50 кр. а. вр. 20 пож. жита, безплатно обиталиште и 16 ланаца землѣ.

4. У Сен-Томашу два учительска мѣста свако с платом од 400 ф. а. вр. и една учителька за женске послове с наградом 300 фор. а. вр.

5. У Старом Бечею учительско звание с чистом годишньом наградом 414 фор са свободним обиталиштем; — учителька за женске послове с платом 210 фор. а. вр. и безплатним обиталиштем.

6 У Баи с платом 315 фор. а. вр. 6 хв. мек. дрва и 8 ланаца землѣ.

7. У Фелдварцу с платом 400 фор. а. вр. паушала 10 фор. 50 кр. за чишћенѣ школе 10 фор. 50 кр. а. вр. безплатно обиталиште.

Просителии имаю своим молбенцама крштено писмо, свидѣтелства о учительской способности и досадашньой служби, као и моралном и политичном поведению свом приключити и овамо од дана последнѣ публикацие стечая овог рачунаюћи найдалѣ за четир неделѣ дана поднети

Из засѣд. конс. у Нов. Саду 7. юлия 1866. држаног.

141—1—3

Продая трговине.

Због старости принуђен сам мою од 35 година амо у найболѣм кредиту у Новом Саду постоећу трговину мешовитог еспапа из слободне руке продати, те умолявам оне трговце, кои би имали озбиљне волѣ, да е купе, да се ради условля непосредно на мене обрате.

136—3—3 **J. Матошевић.**

Обява.

На основу заключка суда вароши Н. Сада од 16 юлия 1866 бр. 2490 до явног знаня доставля се, да ће польска земля Андрие Петровића парц. бр. 5517, 5520 и 4767 у Новом Саду у процени 19500 фр. а. вр. због дужни Морицу Прозницеру 300 фр. а. вр. са приплодом, у два пута и то 4. августа 1866 и дана 5. септембра 1866 свагда 9 сати пре подне у озеварошкой сали продавати. —

Условия могу се код подписаног видити.

У Новом Саду, 17. юлия 1866.

Рад. Манойловић,
Сенатор.

140—1—3

Царско краль. привил

Друштво за осигураванѣ

Аустриски Финикс у Бечу,

са ямчећим главним од

пет милиона форинти аустр. вредн.

има част

овим п. н. публици обявити, да е оно полѣ своих операция почевши од 1. юлия 1866 умножило

СТРУКОМ ЗА ОСИГУРАВАНѢ ЖИВОТА

те да дае уз найумерение премие и найлакша условия осигураванѣ **на случай смрти** са и без учешћа у добитку, на неопределѣно или определѣно време (на цели век людски, али никад преко 90-те године живота, или само на време), узаимна осигураваня од два живота и осигураванѣ за случай да ко кога преживи: **на случай доживлѣня** од капитала, мираза (особито за женску децу препоручително ради обезбеђеня мираза), пенсие и ренте на живот.

Плаћанѣ премия може бити годишнѣ, погодишнѣ, тромесечно, па и месечно.

Пример простог обезбеђеня живота.

Плаћати се имаюћа премия за обезбеђенѣ главнога, од 5000 ф. а. вр. после смрти, ма она кад дошла, износи у годинама ступаня у друштво од

30 година	35 година	40 година	45 година
само 26 ф. 50 н. а. вр.	31 ф. — н. а. вр.	36 ф. 50 н. а. вр.	46 ф. 50 н. а вр.
тромесечно, без учешћа у добитку; а			
само 30. ф. 50 н. а. вр.	36 ф. — н. а вр.	42 ф. 50 н. а. вр.	52 ф. — н. а. вр.
са учешћем код свега чистог добитка			

Статути и проспекти издаю се бесплатно и свако извешће издае се са найвећом готовости код

среске агенциє у Н. Саду
Франя Тренкер.

135—3—3

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић.

Брзотиском Игнята Фукса у Новом Саду.